

Katona

„Katona, bassza meg, nem fürdős kurva maga, hogy egy félóraig áztassa valagát a tus alatt!” Másik erélyes hang: „Lehajolni!” Katona, jobb híján, lehajol. Nagy adag matadort lőnek a seggembe egy fújtatóval, amelyet gyerekkoromban láttam a szomszéd kovács műhelyében. Féregtelenítés megvolt, magamra öltettem a néphadsereg egyenruháját. Egyforma lettem. Olyannyira, hogy unokatestvérem, akivel együtt nőttünk fel, nem ismert meg, én sem őt, csak hosszas agnoszkálás után, mert hát civilként mi már halottak voltunk mindannyian. És egyformák.

Nem tudom, milyen meggondolásból a fegyverjavítókhoz raktak. Csúzlin kívül fegyver sohasem volt a kezemben, de ha a haza azt kívánja, hogy én fegyvereket javítsak, ám legyen, ahogy katonáéknál mondják, parancsot megbaszni nem érdemes, mert szaporodik. De azért hasznosultam. Takarítanom kellett a parancsnoki épületek előtt, valami nagy fejest vártak a laktanyába. Fogtam a vesszőseprűt, hogy nekikezdek, mire egy fickó, akinek kis csontcsillagocska volt a gallérján, rám ripakodott: „Nem oda Buda, úgy könnyű volna, egyenként szedje össze a gyufaszálakat és csikkeket azokkal a kényes kis kacsókkal! Ha kedve tartja, meg is számolhatja, mennyit szedett össze.” Persze nem számoltam meg.

Ezt megtehetette volna ő, aki mindvégig ott állt fölöttem. „Itt is van egy, ott is van egy!” – idegesített. Vigyorgott, élvezte fenemőd a helyzetet, hogy felette állhat valakinek.

Este hívtak a szolgálatvezetőhöz. Az őrmester csúnya veres fickó volt, úgy negyven körül. Fejhangon beszélt, jobban mondva rikácsolt. „Adunk magának katona egy szép kimenő köpenyt, mert holnap egy másik laktanyába helyezzük. Hogy hova, majd idejében megtudja.” Levett a fogasról egy köpenyt, az elsőre látszott, hogy nagy lesz rám. Fölvettem, valóban nagy volt, szinte beborított. Olyan nagy volt rám, mintha a medve bundáját adnánk a nyúlra. Tapostam az alját. „Őrmester elvtárs, ez olyan nagy, hogy ebben nem mehetek. – Azt nem

a katona dönti el, hogy miben megy, és hova. – Nem volna kisebb?” – nyöszörögtem. „Nincs!” – vágta rá anélkül, hogy megnézte volna. Szerintem csak kisebbek vannak, gondoltam, de mit tehettem, magamban dühöngve vonultam köpenyemmel a körletbe. Így mégse mehetek sehova, gondoltam, és elővettem a körömollót, és lenyisszantottam a köpeny aljából vagy félméternyit. Ám az olló természetéből adódóan kissé cikkcakkosra sikeredett. Még alig végeztem, amikor üzent az őrmester, mégiscsak találtak egy kisebb köpenyt. „Katona, bassza meg, maga megcsönkította a néphadsereg vagyont!” – ordította ki vörösödve, és aláíratta velem a kárfelvételi jegyzőkönyvet. „Ezt pedig szépen ki fogjuk fizetni.” Fizetek inkább, mint hogy bohócot csináljak magamból, gondoltam, és felpróbáltam a köpenyt.

Másnap reggel egy Garant platóján ücsörögve csípte pirosra arcomat a hideg dunántúli szél. Ú-ba vittek, ahol a vegyvédelmi században gázálarcban szolgálhattam hazámat, és sikálhattam a végtelen hosszúságú folyosókat. Ú. kietlen puszta volt, a laktanyán kívül csupán egy ház árválkodott rajta, meg egy istálló, ahonnét hajnalonta keserves marhabögés hallatszott. A laktanyával szemben hegynék mondott domb púposodott, amelynek legmagasabb pontjáról tiszta időben látni lehetett a Balatont.

A napszaktól függően kéknek vagy zöldnek.

Hideg és szeles december volt. Első este rám ripakodott egy nyeszlett őrvezető: „Szeretném, ha két óra múlva vörös lenne a kályha!” Az lesz, ha adsz egy ecsetet meg vörös festéket, gondoltam.” Kapok fűrészt meg fejszét?” – kérdeztem nagy ártatlanul. „Hát a faszom nem kéne?!” – mondta a nyeszlett nekivörösödve. Szerszám után néztem, de csak egy kicsorbult fejszét találtam nyél nélkül. Olyan csorba volt az a fejsze, mintha vasat aprítottak volna vele. Most légy okos Domokos, lógattam a fejemet, körbejártam a laktanyát, de egy deszkadarabot, száraz ágacskát, semmit sem találtam, csupán egy karvastagságú nyers faágat, amivel természetesen nem bírtam. Tehetetlen dühömben belerúgtam egy pléh hordóba, ami a századparancsnoki épület közelében darvadozott. Nagy zörrenéssel felborult a hordó, alatta ölnyi, gondosan odakészített gyújtós lapult. Nem akartam hinni a szememnek. Madarat lehetett volna fogatni velem, de ilyen komisz téli időben még a madarak is elkerülték a környéket. Két óra múlva, ha nem is vöröslött a kályha, de kellemes meleget kezdett kibocsátani magából. A melegedők között ott láttam a nyeszlettet is. Az az egy szál kályha egyébként nem bírta befűteni a körletet, ezt a nagy hodályt, amely állítólag régebben lóistálló volt.

Mint vegyvédelmis gyakran volt rajtam védőruha és gázálarc. Stokira állva, gázálarcban kellett énekelni a menő slágereket, ha tévesztett az ember, fekvőtámasz járt érte, annyi, amennyit tévesztettem. Sok mindenért ítétek fekvőtámaszra és folyosómosásra. Egy kapott szerelmes levél minimum húsz fekvőtámasz, a családtól érkezettért csupán tíz. De volt büntetés csak azért, hogy valamelyik tiszt szórakozni vágyott. Karácsony szentestén, mert P. tizedesnek erre szotytyant kedve, a kályhából a salakot a körlet padlójára szórta, és egy slaggal vizet

eresztett rá. „Galambocskáim, szeretném, ha az éjfélig miséig ragyogna a körlet, a Kisjézus nagyon zokon venné, ha nem így lenne.”

Ragyogott, már csak a Kisjézus kedvéért is.

Kaptam egy kis pénzt levélborítékban otthonról. Zsebre dugott kézzel vidáman vonultam a kantin felé, egy kis Balatoni világos reményében. „Állj!” – kiáltott rám a tizedes, aki állandóan ordított, mint a fába szorult féreg, mindig volt valami dühöngeni valója. „Katona, szépen bevarrja a zsebeit ötven-ötven öltéssel, háromszínű cérnával, hogy többé eszébe se jusson zsebre vágni a kezét. Holnap reggel jelentkezik nálam!” Megkeseredett számban a nyál. A kívánt módon bevarrtam a zsebeimet. Nem sokkal ezután véradás volt a laktanyában. Én is jelentkeztem. Egy szendvics, egy üveg sör járt a véradásért, és két nap jutalomszabadság, amit én sohasem kaptam meg. Amikor a fehér köpenyes hölgyek megláttak, elnevettek magukat. „Miféle új divat ez?” – nézegették a háromszínű cérnát. Egyikük, a csinos fiatal, gesztenye hajú még meg is számolta az öltéseket. „Hogy mik vannak!” – mondta fejét csóválva.

Gyuszi bajtárs, egy colos, jó kedélyű fiú öt nap jutalomszabadságot kapott, miután beszart az őrségben. A parancsnokság respektálta helytállását, inkább a gatyába eresztett, mintsem elhagyja őrhelyét. A következő hetekben elszaporodtak az őrségben a beszaráások, de a hős helytállók most már nem jutalomszabadságot kaptak, hanem büntetést, általában két hét laktanyafoogságot. Még jó, hogy olyan sokáig hezitáltam.

Nyári gyakorlat a kies dombok között. Az esték romantikáját a csóstitül támadó szúnyogok tették tönkre. Na és a latrina, amely penetráns szagával már messziről elárulta magát, nem tudott észrevétlen maradni a fák között. Néhány hét után már nehezen lehetett megközelíteni, mert senki se szerette használni, inkább valahol a közelében könnyített magán mindenki. Bárhova lépett az ember, szarba taposott. A tiszték, tiszthelyettesek számára budi állt rendelkezésre, a tisztké deszkából készült, a tiszthelyetteseké rönkfából. Gondoltam egy mérészet, igaz, hogy én csak egy közlegény vagyok, titokban kipróbálom a tisztí vécét. Kipróbáltam, jó volt, kényelmes volt. De valaki kilesett. Másnap a reggeli eligazításon jól megmosták a fejemet. Büntetésből nekem kellett lesúrolni az ülőkét, pedig nem is én szartam le. Biztosan az a nagy hasú, nagy seggű politikai tiszthelyettes, akinek túlterpeszkedett a valaga a nyíláson. A latrinát ezek után is elkerültem.

Technikai szemle volt, serényen tisztogattuk gépjárműveinket, a FUG-unk ragyogott, mint Salamon töke. A századparancsnok és sleppje talált minden gépnél valami hibát, hiányosságot. „Nyalnák ki a seggemet, és azt néznék, elég tiszta-e” – mondtam nem túl hangosan, de úgy, hogy rajtam kívül más is hallhassa. Persze nem illetéktelen, hanem közülünk való.

Péntek, fejtágítás, nyomták az elvtársak a fejberizsát. A nagy hasú politikai tiszthelyettes áttekintést adott a világpolitikai helyzetről, beszélt a lamenca csatornán (sic!) túlról. A lamencán röhögni kellett volna, de nem lehetett. Az is röhejes volt, amikor lövészeten ő is beállt lőni, és ide-oda billegett a nagy hasán,

míg végül egy ponton testhelyezete stabilizálódott, mint a keljfeljancsié. Ennek ellenére jó lövő volt. Baklövésben se volt rossz. A technikai tiszthelyettes, aki az eligazításokon a zsebén keresztül mindig a farkát morzsolgatta, a gépeket, sofőröket kritizálta a maga pikírt módján. Már a foglalkozás vége felé tartotunk, a század pk. amit akart, mindent elmondott, talán még többet is, de szokatlan módon engem meg sem említett. Kifejejtett volna? De hiszen az lehetetlen, kényszeredett mosolyával, aranykeretes szemüvege mögül szeretett engem baszogatni eleitől fogva, hogy oda kerültem a századhoz, egyetlen alkalmat se hagyott volna ki. A végén előjött a farbával. „Azt terveztük a tiszt elvtársakkal, hogy ide állítjuk F. elvtársat az asztalra, és megkérjük, tolja le a gatyáját, hogy kinyalhassuk a seggét.” Leesett a tantusz, egyből tudtam, honnét fúj a szél. Az a szemét Gy. hadnagy köpött be, aki most került ki a tiszti iskoláról, velünk csaknem egyidős fiatalember. Így akart imponálni a főnökeinek. Végül is nagy sajnálatomra nem nyalták ki, biztosan nyaltak más, méltóbb seggeket. Hiszen, ha azok a seggek mesélni tudnának.

